

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060123839759215

ბრძანება №403

ქ. თბილისი

17 / ივნისი / 2015 წ.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 220/154 კვ ძაბვის ქვესადგური „ხელვაჩაური“-ს განთავსებაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ლ“ ქვეპუნქტისა, ამავე მუხლის მე-4 პუნქტების საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 28; 16.06.2015 წ. ქალაქ ბათუმის მერიის მიერ წარმოდგენილ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 220/154 კვ ძაბვის ქვესადგური „ხელვაჩაური“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 28; 16.06.2015 წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი; ქალაქ ბათუმის მერიის (№ 25-10423; 29.05.2015 წ); ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№28; 16.06.2015 წ).

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 28

16 ივნისი 2015 წ

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - 220/154 ძაბვის ქვესადგური „ხელვაჩაური“-ს განთავსება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“. ქ. თბილისი, სანდრო ეულის ქ. №1
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - ქალაქი ბათუმი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 02.06.2015 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - შპს „გამა კონსალტინგი“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ქალაქ ბათუმის მერიის მიერ წარმოდგენილია, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 220/154 ძაბვის ქვესადგური „ხელვაჩაური“-ს მშენებლობის და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) ანგარიში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე წინამდებარე ანგარიშში განხილულია შემდეგი ალტერნატიული ვარიანტები: არაქმედების ანუ პროექტის განუხორციელებლობის ალტერნატივა და ქვესადგურის განთავსების ტერიტორიის ალტერნატივები

პროექტის მიზანია ქვესადგურის მშენებლობა, რომლის საშუალებით მოხდება ასინქრონული ურთიერთხართვა საქართველოსა და თურქეთის ელექტროგადამცემ სისტემებს შორის. პროექტის განხორციელება გააუმჯობესებს საქართველოდან თურქეთის ენერგოსისტემაში ელექტროენერჯის ექსპორტის ტექნიკურ შესაძლებლობებს, აგრეთვე ხელს შეუწყობს საქართველოში ახალი ენერგოპროექტების განხორციელებით ინვესტორთა დაინტერესებას, გაიზრდის მთლიანად საქართველოსა და კერძოდ აჭარის რეგიონის ელექტრომომარაგების საიმედოობას.

პროექტის განუხორციელებლობის შემთხვევაში ადგილობრივი ელექტროგადამცემი სისტემების მომავალი განვითარების პერსპექტივა პესიმისტურია, რაც თავის მხრივ შეაფერხებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის და მთლიანად საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესებას.

პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელ უარყოფით მხარეებიდან აღსანიშნავია: მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელი ემისიების გავლენით ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუარესების რისკი; ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელების რისკი; ზემოქმედება ნიადაგზე; ადგილობრივი ველური ბუნების დროებითი შეშფოთება; ნარჩენების წარმოქმნა და სხვა.

თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტის განხორციელების ადგილმდებარეობის არსებული ფონური მდგომარეობიდან და შესასრულებელი სამშენებლო სამუშაოების მოცულობებიდან გამომდინარე, უარყოფითი ზემოქმედებების მასშტაბები არ იქნება მაღალი. ნეგატიური ზემოქმედებების კიდევ უფრო შემცირება და ზოგიერთ შემთხვევაში ნულამდე დაყვანა შესაძლებელი იქნება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებით.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე შეიძლება ითქვას, რომ პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელი დადებითი სოციალურ-ეკონომიკური ეფექტი მეტად მნიშვნელოვანია, ვიდრე გარემოზე მიყენებული მავნე ზემოქმედების შედეგად მოსალოდნელი უარყოფითი მხარეები. შესაბამისად, დაგეგმილი საქმიანობის განუხორციელებლობა ანუ არაქმედების ვარიანტი უგულვებეყოფილ იქნა.

ვინაიდან საპროექტო რაიონის მჭიდრო განაშენიანების გამო სხვა ალტერნატიული ტერიტორიების შერჩევა ძალზედ გართულებულია, ქვესადგურის განლაგების ტერიტორიის შერჩეული ვარიანტის გარდა განხილული იქნა 2 ალტერნატიული ვარიანტი: №1 ალტერნატივა: მდ. ჭოროხის მარცხენა სანაპირო ტერასა, სოფ. თხილნართან და №2 ალტერნატივა: ასევე მდ. ჭოროხის მარცხენა სანაპირო ტერასა, სოფ. ომბოლოსთან.

ალტერნატიული ტერიტორიების განლაგების სქემა მოცემულია ნახ. 4.2.1.

დანარჩენ ორ ალტერნატივასთან შედარებით მიღებული ვარიანტის უპირატესობა ორ ძირითად გარემოებაში იკვეთება: პირველი ის, რომ შერჩეული ნაკვეთი სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს საკუთრებას წარმოადგენს და იგი არასასოფლო-სამეურნეო

დანიშნულებისაა; მეორე - გამოყოფილი მიწის ნაკვეთი მდებარეობს ქვ/ს „დიდი ბათუმი“-ს ტერიტორიის მომიჯნავედ, სადაც გათვალისწინებულია საპროექტო ქვესადგურის მიერთება. ქვესადგურების ასეთი ურთიერთგანლაგება ხელსაყრელია ელექტროენერჯის გაცილებით მცირე დანაკარგებით გადაცემის და ოპერირების სიმარტივის თვალსაზრისით.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, მხედველობაში მისაღებია ქვესადგურის თურქეთთან დამაკავშირებელი საპროექტო ეგხ-ს განლაგება (ამჟამად მიმდინარეობს აღნიშნული ეგხ-ს პროექტირება. პროექტის შემუშავების შემოდგომ მომზადდება გზმ-ს ანგარიში). წინასწარი შეფასებით ქვესადგურის 154 კვ ძაბვის სახაზო პორტალიდან გამომავალი საპროექტო ეგხ-ს დერეფნისთვის გაცილებით ხელსაყრელია მდ. ჭოროხის მარჯვენა სანაპირო. ქვესადგურის ამავე სანაპიროზე განთავსების შემთხვევაში გაცილებით მცირე იქნება მომავალში დაგეგმილი ეგხ-ს სიგრძე, რაც თავის მხრივ ამცირებს მისი მშენებლობის და ოპერირების ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედების მასშტაბებს.

220/154 კვ ძაბვის კონვერტორული (გარდამქმნელი) ქვ/ს-ს მშენებლობა იგეგმება ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტისა და ქ. ბათუმის თვითმმართველი ერთეულის ადმინისტრაციული საზღვრის სიახლოვეს, დაბა ხელვაჩაურის მიმდებარედ. გამოყოფილი არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი ადმინისტრაციულად შედის ქ. ბათუმის ტერიტორიის საზღვრებში და სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს საკუთრებაა (საკადასტრო კოდი 05.35.26.244).

ტერიტორიის საერთო ფართობი შეადგენს 46648.00 მ²-ს, საიდანაც ქვესადგურის კომუნიკაციები განთავსდება დაახლოებით 32 000 მ² ფართობზე. ტერიტორიას ჩრდილო-დასავლეთის მხრიდან ესაზღვრება 220 კვ ძაბვის ქვესადგურის „დიდი ბათუმი“-ს ტერიტორია, სამხრეთის მხრიდან სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები, ხოლო შემდგომ საკარმიდამო ნაკვეთი. ტერიტორიის სამხრეთ-დასავლეთით გადის 220 კვ ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზი.

უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს საპროექტო ტერიტორიის სამხრეთით და ქვესადგურის განთავსების ადგილიდან დაცილებული იქნება დაახლოებით 75 მ-ით. ნეგატიური ზემოქმედების თვალსაზრისით სენსიტიურ რეცეპტორად ასევე ჩაითვალია ჩრდილოეთით მდებარე ხელვაჩაურის საავადმყოფო. ელექტროდანადგარებიდან (კერძოდ ქვ/ს „დიდი ბათუმი“თან დამაკავშირებელი ეგხ) დაშორების უმოკლესი მანძილი შეადგენს 115 მ-ს. გამოყოფილი ტერიტორიის ცენტრიდან, სადაც მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე კონცენტრირებული იქნება ზემოქმედების ძირითადი წყაროები, ზემოთაღნიშნულ რეცეპტორებამდე მანძილი კიდევ უფრო მეტია.

საპროექტო ტერიტორია უნებართვოდ აქვთ დაკავებული აჭარის ა/რ სხვადასხვა რეგიონებიდან ჩამოსულ ათეულობით ოჯახს, რომლებსაც მოწყობილი აქვთ სახელდახელოდ აგებული სათავსები.

პროექტის მიხედვით ქვესადგურის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია განლაგდეს:

- ქვესადგურის საერთო სამართავი პუნქტის (სსმპ) შენობა, ზომებით: 12,0 მ × 24,0 მ;

- ინვერტორების შენობა, ზომებით: 6,0 × 50,0 მ;

- ძალოვანი ტრანსფორმატორების ორი კომპლექტი. თითოეულ კომპლექტში შედის სამი ცალი 220 კვ ძაბვის ცალფაზა ძალოვანი ტრანსფორმატორი. სულ მოეწყობა 6 ცალი ძალოვანი ტრანსფორმატორი;

- ავარიული ზეთშემკრები სისტემა;

- ღია გამანაწილებელი მოწყობილობების საყრდენები მონოლითური რკ.ბ. საძირკვლებითა და ფოლადის დგარებითა და ჩარჩოებით;

- მიწისზედა საკაბელო არხები (ანაკრები რკინაბეტონის ტიპური კონსტრუქციებით);

- 6,8 მ³ მოცულობის საკანალიზაციო ამოსაწმენდი ორმო (ანაკრები რკინა-ბეტონის კონსტრუქციებით).

წარმოდგენილია დაგეგმილი ჰესის ადგილის გარემოს ფონური მდგომარეობის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც მოიცავს: დაგეგმილი ქვესადგურის რაიონის დახასიათებას; კლიმატის და მეტეოროლოგიური პირობების შესახებ ინფორმაციას; გეოლოგიურ და ჰიდროგეოლოგიურ პირობებს; ჰიდროლოგიას; ნიადაგებისა და ძირითადი ლანდშაფტების შესახებ ინფორმაციას; ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ფონური მდგომარეობას; ბიოლოგიური გარემოს აღწერას (ფლორა, ფაუნა); დაცული ტერიტორიების შესახებ ინფორმაციას და სოციალურ ასპექტებს (სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა, სოფლის მეურნეობა, მრეწველობა, კულტურული მემკვიდრეობა).

სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობად აღებულია 1 წელიწადი (დაახლოებით 280 დღე). სამუშაო დღის ხანგრძლივობად განსაზღვრულია 8 სთ. მშენებლობისას, დღის განმავლობაში დასაქმებული იქნება დაახლოებით 30 ადამიანი. ექსპლუატაციის ეტაპზე დასაქმდება 5 ადამიანი.

პროექტის მასშტაბების და მშენებლობის ხანგრძლივობის გათვალისწინებით დიდი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა საჭირო არ იქნება. დაგეგმილ სამშენებლო სამუშაოებს მოემსახურება გამოყოფილი ტერიტორიის (სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს საკუთრებაში არსებული ნაკვეთის) კონტურს შიგნით მოწყობილი სამშენებლო ბაზა, სადაც განთავსებული იქნება ავსტოსადგომი, მუშათა მოსასვენებელი ოთახი, სასაწყობო უბანი და სხვ. გარემოს დაბინძურების ისეთი პოტენციური წყაროების მოწყობა, როგორცაა მაგალითად ბეტონის საამქრო და სხვ. გათვალისწინებული არ არის (საჭირო ბეტონის ნარევი შემოტანილი იქნება მუნიციპალიტეტში არსებული საწარმოებიდან, ტექნიკის გამართვა მოხდება ბენზინგასამართ სადგურებში, იშვიათ შემთხვევებში შესაძლებელია გამოყენებული იქნას ავტოცისტერნები).

ქვესადგურის განთავსების ტერიტორიამდე ცენტრალური საავტომობილო გზიდან მიყვანილია დაახლოებით 700 მ სიგრძის გრუნტიანი გზა. შესაბამისად მშენებლობისათვის და შემდგომ ექსპლუატაციის პროცესში გამოყენების მიზნით ახალი გზების გაყვანა არ მოხდება.

მშენებლობის პერიოდში ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება წარმოდგენილი შემარბილებელი ღონისძიებების გათვალისწინებით არ იქნება მნიშვნელოვანი. ექსპლუატაციის ეტაპზე ჰაერის დაბინძურებას ადგილი არ ექნება, შესაბამისად ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება მოსალოდნელია, როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის ეტაპზეც. მშენებლობის პერიოდში ხმაურის ძირითადი წარმომქმნელებია მანქნა/დანადგარები, რომელთა შემარბილებელი ღონისძიებებიც აღწერილია ანგარიშში.

ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურწარმომქმნელია მხოლოდ ტრანსფორმატორები. ტრანსფორმატორების მწარმოებლის მიერ მოწოდებული ინფორმაციით შენობის შიგნით ტრანსფორმატორების ხმაური იქნება $90 \leq$ დბ, ხოლო შემოღობვის ადგილამდე $65 \leq$ დბ. მიუხედავად.

ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი არ არის უახლოეს რეცეპტორებთან ხმაურის დონეების გადაჭარბება. მიუხედავად ამისა, გათვალისწინებულია შემდეგი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება: საჭიროებისამებრ, პერსონალის უზრუნველყოფა დაცვის საშუალებებით (ყურსაცმები); ხმაურიან სამუშაოებზე

დასაქმებული პერსონალის ხშირი ცვლა; საჩივრების შემოსვლის შემთხვევაში მათი დაფიქსირება/აღრიცხვა და სათანადო რეაგირება.

საპროექტო ქვესადგურში განლაგებული ყველა დანადგარი 20 მ-ზე გაცილებით მეტი მანძილით იქნება დაშორებული უახლოესი საცხოვრებელი სახლებიდან. აღნიშნულის გათვალისწინებით საზოგადოებრივი შენობები ელექტრული ველის ზემოქმედების ზონაში არ არის მოქცეული და ელექტრული ველის ზემოქმედებისაგან დაცვის საგანგებო ღონისძიებების გატარება საჭირო არ არის.

დაგეგმილი ქვესადგურის ტერიტორია გეოლოგიური გარემოს თვალსაზრისით მდგრადია და შესაბამისად საშიში გეოლოგიური პროცესები არ არის მოსალოდნელი, როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის პერიოდში.

ზემოქმედება მოსალოდნელია ნიადაგურ საფარზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში. მშენებლობის პროცესში დაგეგმილია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენისა და გრუნტის შესაბამისი წესების დაცვით დროებით დასაწყობება და მათი უსაფრთხო მართვა. ანგარიშში აღწერილი შემარბილებელი ღონისძიებების გარდა სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ დაგეგმილია სარეკულტივაციო სამუშაოების ჩატარება.

ექსპლუატაციის პერიოდში გრუნტისა და ნიადაგურ საფარზე ზემოქმედება ძირითადად მოსალოდნელია ავარიულ სიტუაციებში და სარემონტო სამუშაოების დროს. გათვალისწინებულია ტრანსფორმატორების ქვეშ შესაბამისი პარამეტრების მქონე ზეთემკვრების მოწყობა, რომელიც სრულად უზრუნველყოფს ზეთების დაღვრისას გარემოს დაბინძურების პრევენციას. ანგარიშში აღწერილია ზეთების უსაფრთხო მართვის საკითხები. ასევე დაგეგმილია გრუნტისა და ნიადაგურ საფარზე ზემოქმედების შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება. აღნიშნული ღონისძიებების გატარების შემთხვევაში ნიადაგის ნაყოფიერ ფენასა და გრუნტზე ზემოქმედების მასშტაბები უმნიშვნელოა.

ზედაპირულ წყლებზე ზემოქმედება დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების შემთხვევაში მოსალოდნელი არაა.

მშენებლობის ეტაპზე სამეურნეო მოხმარებისათვის გათვალისწინებულია სამარაგო რეზერვუარების მოწყობა, ხოლო სასმელი წყლის აღება განხორციელდება ადგილობრივი წყაროების ქსელიდან.

ქვესადგურის ექსპლუატაციის პერიოდში წყალმომარაგება აგრეთვე განხორციელდება ადგილობრივი წყაროების ქსელის გამოყენებით.

ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისთვის წყლის აღება განხორციელდება 200 მ3 მოცულობის რეზერვუარიდან.

წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების შეგროვებისთვის, როგორც მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის ეტაპისათვის გათვალისწინებულია 6,8 მ3 მოცულობის საკანალიზაციო ამოსაწმენდი ორმოს მოწყობა (რკინა-ბეტონის კონსტრუქციებით).

ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების მასშტაბი უმნიშვნელოა მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში. მშენებლობის ეტაპზე (კერძოდ სამშენებლო მოედნის მომზადების პროცესში) მოჭრას ექვემდებარება რამდენიმე ეგზემპლარი დაბალი ღირებულების ხე-მცენარე. მათ შორის: ატამი, ქლიავი, თუთა, ლედვი, აკაცია (სულ 45 ძირი). ასევე ტერიტორიის უმეტეს ნაწილზე განადგურდება ბალახეული მცენარეულობა (პროექტის მიხედვით ელექტროდანადგარების განთავსების უბნებზე გათვალისწინებულია ხრეშის ფენის მოწყობა). სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ ქვესადგურის ღობის გასწვრივ კულტურული და დეკორატიული ხე-მცენარეების დარგვა და გახარება.

ექსპლუატაციის პერიოდში ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება დაკავშირებული იქნება მხოლოდ ტერიტორიის ბალახეული და ბუჩქოვანი მცენარეების გასუფთავებასთან.

მშენებლობის ეტაპზე ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება შეიძლება შეფასდეს როგორც საშუალო ხარისხის ზემოქმედება. შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების და მუდმივი მონიტორინგის პირობებში ცხოველებზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ექსპლუატაციის ეტაპზე ზემოქმედების ქვეშ მოექცევა ფრინველები, თუმცა დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარების შემთხვევაში ზემოქმედება უმნიშვნლო იქნება. მიუხედავად ფრინველებზე ნეგატიური ზემოქმედების დაბალი რისკებისა, ქვესადგურის ექსპლუატაციის ეტაპზე იწარმოებს შესაბამისი მონიტორინგი. მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე შესაძლებელია დაიგეგმოს და გატარდეს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები

აღწერილია სამშენებლო სამუშაოებისა და ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის საკითხები. აგრეთვე, გზშ-ს ანგარიშს თან ახლავს ნარჩენების შენახვის, ტრანსპორტირების და განთავსების პირობების შესახებ გეგმა, რომელიც მოიცავს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებისთვის ნარჩენების მართვის საკითხებს.

აღწერილია სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე ზემოქმედებები და წარმოდგენილია შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები.

ქვესადგურის ტერიტორია არ გაივლის მოსახლეობის კერძო საკუთრების მიწებზე. შესაბამისად კერძო ნაკვეთებზე ან ქონებაზე ნეგატიური ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები და მონიტორინგი. ასევე, წარმოდგენილია გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, როგორც მშენებლობის, ასევე ოპერირების ეტაპისთვის.

გზშ-ს ანგარიშში აღწერილია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციების შესახებ ინფორმაცია. აგრეთვე, ანგარიშს თან ახლავს საქმიანობის განხორციელების პროცესში მოსალოდნელი ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

II. პირობები

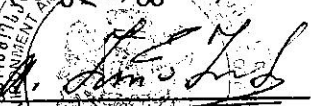
საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში უზრუნველყოს ქვესადგურის ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლსა და სავადმყოფოში ხმაურის დონის მონიტორინგის ჩატარება და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი შემარბილებელი ზომების გატარება
3. ქვესადგურის ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი სახიფათო ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად;
4. უზრუნველყოს საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 - „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების შესრულება;
5. სამშენებლო სამუშაოების დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს.

IV. დასკვნა

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, ქალაქ ბათუმის მერიის მიერ წარმოდგენილი, შპს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ს 220/154 მანქანის ქვესადგური „ხელვაჩაური“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

ბ. ა.
(ბელომოწერა)

